

Дивна робота Бюро економічної безпеки: за рік розпочато близько 500 проваджень, а до судів передано лише 12 справ, вироків – нуль

Читати на руском

Додати чи зберегти в Google Диск

Дивна робота Бюро економічної безпеки: за рік розпочато близько 500 проваджень, а до судів передано лише 12 справ, вироків – нуль

Відокремлення розслідувань фінансових злочинів від Служби безпеки України, Нацполіції і Державного бюро розслідувань – потрібна справа.

Згадаємо, що, за даними Офісу генерального прокурора, 2019 року в Україні зареєстрували 1287 кримінальних проваджень лише щодо ухиляння від сплати податків (стаття 212 Кримінального кодексу України). З них до обвинувальних вироків суду довели тільки десять справ, ще у восьми справах суд став на бік платників податків.

Тобто нічого до ладу не розслідувалося. Але чи розслідується зараз, коли ми вже маємо і спеціальне Бюро економічної безпеки, і перші результати його роботи? Тех ні, і Голова правління StateWatch пояснює у виданні [ZN.ua](#), чому.

Сумнівний початок

Найбільшою пересторогою в процесі створення БЕБ були кадри, адже вони насправді вирішують усе. І почалася ця історія зі створення абсолютно підконтрольної офісу президента конкурсної комісії, яку очолив Тимофій Мілованов, що є другом голови ОПУ Андрія Єрмака. Обрала ця комісія колишнього податківця Вадима Мельника.

Наразі важко стверджувати, що саме фігурант розслідування НАБУ Олег Татаров ухваливав ключові рішення про призначення Мельника. Тоді склалося враження, що останнє слово сказав таки Андрій Єрмак. Але з Татаровим Мельник точно був знайомий. Не проти Мельника був і ключовий на той момент радник офісу без офіційного статусу Сергій Шефєр. Чому це важливо? Бо коли професійність підміняється лояльністю, то від такого органу правопорядку не варто очікувати бодай якихось результатів.

По суті, вже на етапі відбору керівника можна було полишити надії, що цей орган правопорядку почне працювати незалежно і з акцентом на аналітичну роботу, а не на традиційні для їхніх попередників силові та здириницькі методи.

Внутрішні конкурси у БЕБ не краші

Перш за все відповідні відбори аналітиків і детективів Бюро відбувалися без попереднього затвердження потрібних нормативно-правових актів. На засіданні тимчасової слідчої комісії, куди я входжу на правах профільного експерта, ми довідалися, що Регламенту роботи конкурсної комісії немає. Було відсутнє і Положення про порядок проходження служби особами, які мають спеціальні звання (частина 6 статті 19 закону). Не було також ані Переліку посад, що підлягають заміщенню особами, які мають спецзвання та граничні звання на цих посадах, ані Порядку присвоєння та позбавлення спецзвань. Зате було зафіксовано безпідставні відмови в допуску до участі в конкурсному відборі за формальними ознаками.

Проводилися формальні конкурси, які підтверджені членами конкурсної комісії, а подекида за день члени комісії проводили по 80–100 співбесід на заміщення посад. Уявіть, комісія має приділяти по 30–40 хвилин на кандидата, – це 500 годин безперервної роботи. Фантастика! Але пояснення більш прозаїчне: співбесіди були по 5–10 хвилин, а тому це 16 годин роботи. А ще має бути перерва на обід. Майже добу комісія перевіряла кандидатів. Дешевий цирк.

Для порівняння, коли я був головою конкурсної комісії з відбору кадрів у ДБР, наш денний максимум становив 20–25 співбесід. При переатестації прокурорів, де я був радником генерального, – аналогічно. Більше їх проводити апіорі неможливо, члени комісії просто об'єктивно неспроможні сприймати більше інформації про кандидатів.

Про величезні проблеми у проведенні конкурсного відбору до БЕБ зауважували навіть представники Консультативної місії ЄС, вказуючи на явну невідповідність не тільки процедур, а й складу комісії, адже члени Ради громадського контролю (РГК) при БЕБ просто відмовилися брати участь у цьому фарсі. На додаток, у БЕБ не вигадали нічого кращого, ніж проводити внутрішні закриті конкурси при переведенні на посади вже працевлаштованих співробітників.

fastly

It looks like cookies are disabled in your browser.

Please enable cookies to continue.

До слова, члени РГК при БЕБ навіть писали листа до прем'єра Дениса Шмигала наприкінці грудня 2022 року і зверталися з проханням провести незалежну інституційну оцінку ефективності діяльності БЕБ. Результат – нуль.

fastly

It looks like cookies are disabled in your browser.

Please enable cookies to continue.

Ще один цікавий момент. Відповідно Закону «Про Бюро економічної безпеки України» (стаття 24) кандидати на посади в Бюро, що передбачають спецзвання, за згодою проходять поліграф. Велика частина цих кандидатів від проходження відмовилася.

Хоча результати такого дослідження не є підставою для відмови у зайнятті посади, а використовуються під час проведення співбесіди як інформація ймовірного характеру, що сприяє формуванню характеристики майбутнього співробітника. Як завжди, процеси у нас відбуваються «через терни до зірок». Усупереч закону, Вадим Мельник ухвалив рішення про зміну черговості процесу проведення конкурсу – спочатку були співбесіди, а вже потім поліграф. Плювати вони хотіли на установлений у законі порядок.

І останній, найгірший, акорд конкурсного відбору (адже триває війна і можна не вважати на доведену прозорість процедур) – директор БЕБ Вадим Мельник призначає двох одіозних персон. Перший – ексочільник ГСУ МВС часів Януковича Микола Чинчин, який безпосередньо працював з Олегом Татаровим і донедавна перебував під люстраційною заборонаю (але йому «допомогли» в ОАСК). Другий – експрокурор Віталій Гагач, що став заступником Мельника. Під час ТСК голова цієї структури нардеп Ярослав Мельник назвав Гагача «кумом» Татарова. А під Гагачем, керівником підрозділу детективів, опинився Олександр Ткачук, що також працював із Татаровим у структурах МВС.

Наслідком призначення цілої плеяди «татаровських» репрезентантів стало звільнення тих, кого називали ставлениками попереднього «смотрящего» за БЕБ від ОП Андрія Гимдіна. Майже всі його кадри наразі звільнені. Аномальну тенденцію звільненя можна відстежити зі середини літа 2022 року.

У результаті заступник голови офісу президента «обставив» директора БЕБ своїми людьми, які і керують безпосередню Бюро. Мельник став «фунтом», який вже не керує БЕБ. Віталій Гагач відповідає за підрозділ детективів, Микола Чинчин, навіть будучи простим аналітиком у одному з підрозділів, після звільнення заступника Мельника – Олександра Кучеренка, керує аналітичною складовою.

Основною причиною низької ефективності роботи БЕБ став політичний вплив при обранні голови цього органу та непрозорі процедури формування кадрового складу органу.

Так, передбачені законом конкурсні процедури дозволили:

- призначити зі значними порушеннями та непрозорими правилами голову БЕБ, який фактично до цього очолював попередній орган (податкову міліцію), хоча саме БЕБ створювалося як раз для заміни податкової міліції та корупційних практик там;
- непрозоро сформувати кадровий склад БЕБ за рахунок політичного впливу з боку кількох політичних груп. Так, тимчасова слідча комісія встановила, що при формуванні кадрового складу було порушено низку законів, а самі конкурси проходили із завідомо визначеними керівництвом БЕБ переможцями. Встановлено політичний вплив сторонніх осіб на формування органу;
- сформувати начебто новий орган виключно через старі кадри: співробітників податкової міліції, прокуратури, поліції та СБУ. Так, експравоохоронці становлять більш як 80% від складу БЕБ.

Вплив на прийняття рішень у БЕБ має негативні наслідки як на діяльність органу правопорядку, так і на відсутність результатів боротьби з економічними злочинами, що ім підслідні за статтею 212 Кримінального кодексу України.

А тепер про результати...

Про неефективність роботи БЕБ свідчать також офіційні дані, отримані під час засідань ТСК. За рік роботи БЕБ розпочато близько п'яти сотень проваджень, але підозрюваних у них – лише 40 осіб, обвинувачених іще менше – 26, а до судів передано лише 12 справ, вироків – 0. Нагадаємо, що НАБУ за перший рік роботи вишло на 12 вироків, а ДБР – на 1016. Сума компенсованих коштів до бюджету за результатами роботи БЕБ – лише 33 млн грн. Сума, яку держава витратила на рік існування БЕБ, десятикрато більше.

Крім цього, парламентська ТСК отримала низку скарг від бізнесу на незаконний тиск БЕБ. Найчастіше скарги стосуються незаконних арештів майна та блокування роботи підприємств без проведення належного розслідування, або навпаки відсутності тих-таки розслідувань. Буквально днями слідчі ДБР затримали старшого детектива БЕБ столичного теруправління на отриманні хабара «за неутрачання в роботу грального закладу». Ну тобто звинувачують БЕБ у тому, на що роками скаржився бізнес, який стикався із податковою міліцією...

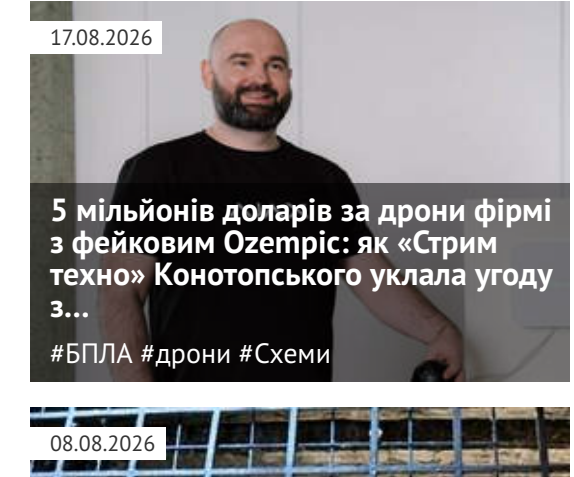
А щодо аналітичної складової, то достатньо буде згадати, що БЕБ щогоріч перевело своїх людей на чотиригодинний робочий день, бо при складанні річного бюджету не врахували збільшення штату в разі і грошей на восьмигодинний день просто не вистачило. Бо кадри все ж таки вирішують...

Виходом із ситуації має стати ухвалення нового законопроекту, яким буде змінено підхід до формування конкурсної комісії з обрання нового директора БЕБ за обов'язкової участі міжнародників із блокуючим або навіть переважачим пакетом голосів.

При цьому конкурсна комісія повинна обрати не трьох найкращих кандидатів, а одного переможця, не даючи дискреції Кабміну обрати найлояльнішого із зазначених трьох. А далі – повна переатестація всіх аналітиків і детективів у центральному апараті й територіальних управліннях із подальшим переатваженням усього Бюро. Інакше це все просто не матиме сенсу.

Автор: Олександр Леменов, Голова правління StateWatch; [ZN.ua](#)

Важливі новини

Останні новини

- По датиПо перетезахПо коментарях
- 1515

У Ковелі працівник ТЦК підірвав скутериста: чоловік врізався в паркан
- 1507

У Львові на переході BMW збив чоловіка та його 8-річну доньку: обоє в лікарні
- 1501

Організатор схеми «Форрест Гамп», проросійський нардеп Столяр уникає покарання, поки виконавці їдуть під суд
- 1255

Трам не підтримав прохання Зеленського щодо StopLink для ударних дронів, – FT
- 1249

Мати померла, а батька мобілізували: Лубинськ допоміг повернути чоловіка до двох дітей
- 1243

ВАКС відновив засідання у справі Микитас: САП просить 200 мільйонів гривень застави
- 1237

Пенсіонера організувала підпільне казино на Хмельниччині: у неї знайшли понад 400 тисяч
- 1232

Поліція показала відео примусової мобілізації чоловіка в центрі Києва
- 1206

«Холодно буде води»: експерт оцінив доцільність вилуч з міст у Сібіську місцевість під час зими
- 1221

В Одесі СБУ вимкнула «кортал» ГРУ РФ серед командирів спецназу Нацбезпеки
- 1215

«Я залишився зовсім сам»: хлопчик розплакався після затримання батька працівниками ТЦК
- 1210

«Державна чи приватна розмова»: на Буковині посварилися через використання мови країни-агресори
- 1204

Скандал у «Сенс Банку»: Пишиного та НБУ звинувачують у покритиванні корупції та відмиванні грошей
- 1158

Перелом носа та контузія ока: дочка ОП Поліхової показала наслідки нічної ДТП в Одесі
- 1152

Україна нарощує енергопотужності: до кінця року планують вийти на 21,4 ГВт
- 1147

Південь Франції накрили потужні грози: зафіксовано рекордні для серпня опади
- 1143

ВАКС сьогодні обиратиме запобіжний захід екзасутупиці глави ОП Ірині Мудрій
- 1138

Мільйони виплати за фактивну службу: на Закарпатті судитимуть екскомандира батальйону та його підлеглу
- 1132

Удари на 1600 км углиб РФ: Зеленський підтвердив ураження НПЗ у Пермї та аеродрому «Маринівка»
- 1127

Китай готує майданчик для переговорів України та РФ: зустріч може відбутися в Pekinі
- 1122

У Києві чоловіка судитимуть за сексуальне насильство над п'ятьма малолітніми племінниками
- 1116

РФ атакувала Херсон: безпілотником: чоловік дістав тяжкі травми голови

Теги новин

COVID-19 агресія Росії Азов Війна Война ВСУ вторгнення Дональд Трамп Донбас ДПГ Зеленський ЗСУ Київ Кінь коронавірус корупція

Напад Росії на Україну

Нападение России на Украину окупанти Порошенко Путін Росія Россия св США Україна Україна ЧП Епідемія коронавіруса

Наші опитування

Чи вірите ви, що Дональд Трамп зможе зупинити війну між Росією та Україною?

- ☐ Так, повністю зможе
- ☐ Частково зможе, але не відразу
- ☐ Ні, не зможе
- ☐ Це залежить від дій інших сторін
- ☐ Важко відповісти

Голосувати

Показати результати опитування

Показати всі опитування на сайті

Теги: Глирний Андрій | Ткачук Олександр | Мельник Ярослав | Гагач Віталій | Чинчин Миколай | Шефєр Сергій | Татаров Олег | Мельник Вадим | Єрмак Андрій | Мілованов Тимофій | Розслідування | фінанси

Указовоє діло | ухиляння від сплати податків | ухиляння від сплати податків | ДБР | Нацполіція | ЄБР | економічніє преступлення | СБУ | Бюро економічної безпеки | Бюро економічної безпеки

Сергій Климчук
ОГЛЯДАЧ КРИМІНАЛЬНИХ НОВИН

11 лютого 2023 р., 15:44 Перегляді: 3023 Коментарі: 0

Роздрукувати Надіслати товаришу

Коментарі:

comments powered by Disqus